

Høring – krav og kriterier til bærekraftige anskaffelser av tekstiler

Generelle innspill

Det legges svært lite vekt på behovet for å sette krav til hva som skjer med produktene etter at er blitt kjøpt inn. I totalvurderingen av det som skal bli mer bærekraftige anskaffelser av tekstiler er avgjørende med et tydelig fokus også på levetidsforlengelse og betydningen av dette. Det er i tillegg viktig å anerkjenne dette som et eget kompetanseområde og fag, og at dette ikke for eksempel er en tjeneste underlagt et vaskeri. Vask er et fag, reparasjon et annet.

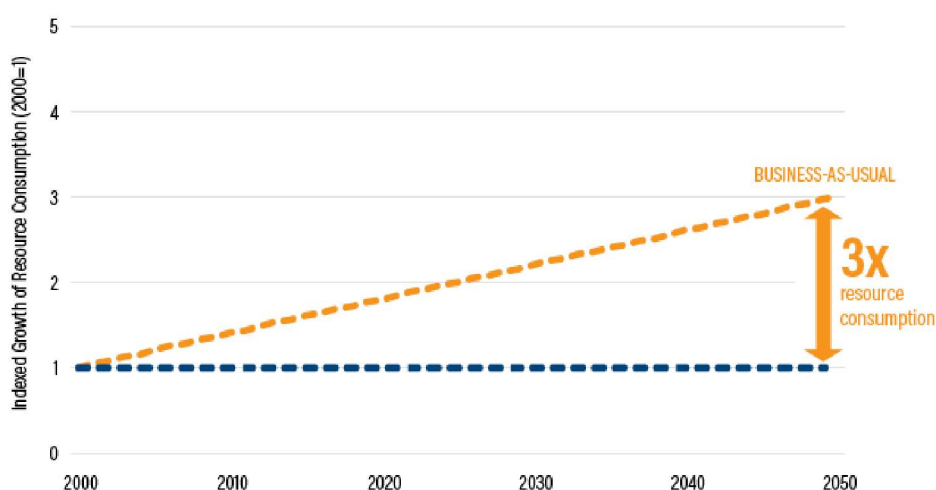
I tillegg er det da også viktig at kravene som settes til tekstil som kjøpes inn, henger sammen med dette kravet. Stilles det høye krav til levetidsforlengelse må det også stilles høye krav til produktkvalitet. Det er med andre ord viktig å se på den totale påvirkningen til et produkt, ikke kun hvilken påvirkning det har gjennom selve produksjonsprosessen.

Strengt krav til sporbarhet i produksjonsprosesser har ført til stor framgang de siste årene når det gjelder alle prosesser et produkt går gjennom fra det blir satt i produksjon og frem til det selges i butikk eller leveres til oppdragsgiver. Men derfra og ut, fra salgstidspunktet og frem til et produkt har nådd «end-of-life» fins det lite/ingenting. Til tross for at de fleste leverandører i dag har fokus på mer bærekraftige produksjonsprosesser sitter de i realiteten uten innsikt i hva som skjer etterpå.

Her går man glipp av flere muligheter:

1. Lengre levetid på produkter
2. Forbedret kvalitet ved neste innkjøp
3. Økte inntekter gjennom videresalg

Resource Consumption Set to Triple by 2050

Source: OECD; Fischer-Kowalski et al. 2011.

 WORLD RESOURCES INSTITUTE

«Verdier for mer enn 4000 milliarder norske kroner går tapt hvert år på grunn av plagg som ikke blir brukt eller resirkulert» Kilde: Ellen MacArthur Foundation. Det norske forsvaret alene har uttalt av de kaster/brenner tekstiler for 300 millioner hvert år.

Det bør være mulig å belønne leverandører som er langt fremme i et umodent marked, slik at en satsning kan lønne seg.

1. Bærekraftig bruk av tekstiler – eie

Svar på spørsmål til høring:

- Ja, markedet er modent for å knytte informasjon om bruk/vedlikehold opp til det enkelte plagg. RF-ID kan være en egnet metode (ulempe at den er noe klumpete og kan bli klippet vekk). Alternativt er at hvert plagg gir en unik identifikator som fysisk sys inn i produktet ved første gangs vedlikehold. Denne kan være liten og diskret. Denne ID'en da kunne følge produktet gjennom hele levetiden. Et felles system kan brukes av alle som har kontakt med produktet for å etterregistrering av info.
- Kravet bør stilles til alle produkter.

2. Statistikk og måling -eie

Svar på spørsmål til høring:

- Kravet til leverandør er umulig slik det står beskrevet her slik vi ser det. Vi i Barents har utviklet et utgangspunkt for hvordan et slik system kan se ut, men for at dette skal kunne fungere må det skreddersys til hver enkelt produktkategori og type produkt. Kan være en god start med en tydelig definert pilot som kan visualisere og dokumentere verdien av et slik system – både for leverandør og oppdragsgiver.

5. Design for lang levetid

Hele dette punktet forutsetter at det er forenelig med produktspesifikasjonen.

Svar på spørsmål til høring:

- Her fremstår det uklart hva som menes med en vedlikeholdsavtale. Men her kan det med fordel være krav om muligheten til å etablere en vedlikeholdsavtale direkte med leverandøren. Dette vil tvinge leverandøren til å ha et svært bevisst forhold til dette viktige punktet, og etter all sannsynlighet påvirke deres generelle fokus på kvalitet og eventuelle svakheter ved produktet.
- Hvis det i en anbudsprosess også kan gis fordeler dersom leverandør kan vise til at designet har tatt særlig hensyn til hvordan man kan redusere risiko for skader og minimering av behovet for reparasjoner.

8. Oppstartstid

Formålet på dette er relativt subjektivt formulert. Det viktigste her er at det er rom for dialog og muligheten for å legge en plan som også tar hensyn til produksjonsenheter. I gitte tilfeller kan kort oppstart være positivt, i andre motsatt. Men å ha en grad av fleksibilitet her er viktigere enn å sette lang oppstart som utgangspunkt.

Svar på spørsmål til høring:

- Å sette en anbefaling på min. 6 måneder fremstår lite hensiktsmessig og kan i gitte tilfeller trolig også virke mot sin hensikt.
- Markedsdialog, og gjerne kunne vise til at denne også er forankret i produksjonsleddet.

9.Sosialt ansvarlig produksjon

Selv om det fins flere gode merkeordninger er det et viktig poeng at annen tredjepartsverifisert dokumentasjon som bekrefter at ILOs kjernekonvensjoner og nasjonal lovgivning i produksjonslandet er i varetatt også godkjennes.

10.Aktsomhetsvurderinger for ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter

Svar på spørsmål til høring:

- Det bør stilles samme krav også til selskaper som ikke er omfattet av åpenhetsloven.
- Kan ikke se hvorfor kvalifikasjonskravet ikke skal gjelde for alle anskaffelser, uavhengig av størrelse. Hensikten her må være å ta til orde for en generell (og viktig) heving av standarder det jobbes etter, og da bør man stille samme krav til alle leverandører. Det vil også kunne fungere som et viktig forebyggende tiltak for å unngå useriøse leverandører.
- Kan ikke se hvordan det å sette et slik krav vil kreve økt kapasitet hos oppdragsgiver.

11. Kontroll av ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter ved produksjonsenhetene inklusive utbetaling av levelønn

Svar på spørsmål til høring:

- Levelønnsutbetalingen må utregnes i hht standarden i det aktuelle produksjonslandet
- Leverandør bør kunne dokumentere utbetalt levelønn ved produksjonsenheten ved tilbudsinnlevering, og halvpoeng blir som å si at dette punktet er viktig men det går greit om det ikke oppfylles også.
- Så lenge industri/bransje revisjonsprotokoll og uavhengig sivilsamfunnsorganisasjon bør telle like mye å lenge de reviderer i hht til samme prinsipper. Kravene til hva som skal revideres må være der fra oppdragsgivers side.
- Kan bidra positivt å premiere andre initiativer for å fremme bedre arbeidsvilkår, men viktig å være tydelig på hvordan dette eventuelt skal dokumenteres og være oppmerksom på risiko for greenwashing og subjektive vurderinger.

12.Innhold av stoffer som gir grunn til bekymring

Svar på spørsmål til høring:

Alle leverandører kan og bør ha et uproblematisk forhold til REACH listen

Melhus 12.01.23

På vegne av Barents Outdoor AS,

Nora J. Helliksen

Daglig leder